

ידידות שהתאחזה – איגרת למאיר ויזלטיר שמתון צימר

מביך קצת להודות בזה אבל את העניין שלי במאיר ויזלטיר הצמיחה לא רק שירתו המצוינת אלא גם דברים אחרים, חסרי שם והגדרה מאחדת, דברים אשר ייחשבו לזניחים ומשניים בעיני שוחר הספרות הקנאי, ומכובדים הרבה פחות מאשר השירים עצמם. כוונתי לקומתו של המשורר, לשרטוט חוטמו העז ולתלתליו, לכלבתו, לנישואיו, הראשונים והשניים, וגם לגירושיו, הראשונים והשניים, לנשים שידע, לאישה שאיתו כעת, ולתמצית דמותו מתהלך ברחוב או יושב בבית הקפה, לסיגריה הנצחית הקמוצה בין אצבעות הפסנתרן הארוכות הפורטות באוויר תוואי עשן בדברו. לכן שמחתי שמחה קטנה, כשאי-אז בתחילת שנות השבעים ואני חיפאי עדיין, התארחתי בביתה של א.ג. שבמהלך שירותה הצבאי התגוררה בתל אביב והייתה נערתו של דוד אבידן ולכן היו לה תמיד סיפורי אבידן, והנה, שם, באותו ערב, פגשתי לראשונה את אביגדור פלדמן שהיה אז פרקליט צעיר, והוא, היו לו סיפורי ויזלטיר, שסקרן אותי כבר אז, ואם זיכרוני אינו מטעה אותי גם סיפור או שניים הנוגעים במונדי, המחזאי.

כך או כך פלדמן סיפר אז שהוא ייצג את ויזלטיר בתביעה שהגיש נגדו אחד משכניו אשר טען שהוא מפעיל מנוע מסתורי כל הלילה שמפריע לו לישון. הסתבר שהמנוע הסודי והנסתר היה מכונת הכתיבה של המשורר. והיה סיפור ויזלטיר נוסף שסיפר פלדמן באותו ערב. כשישב בבית קפה תל אביבי, ברחוב דיונגוף, אשר באותם ימים משלה תהילתו, חלף על פניו ויזלטיר בצעדים ארכניים, עצר לרגע, נעץ את אצבעו המורה ברקתו ואמר, נסער, משהו כמו: "יריתי לעצמי כדור בראש."

ניסיתי להעמיד את התמונה בדמיוני, משימה כלל לא פשוטה לבן הפרובינציה שביקר עד אז ברחוב דיונגוף לכל היותר פעם או פעמיים, בעוד פלדמן מתענג על הניסוח העז והאקספרסיבי שנראה לו מייצג את רוחו של המשורר, אבל אני ראיתי כאן הזדמנות לעוד אינפורמציה מהסוג המאוס ההוא, החביב עליי, ושאלתי את פלדמן איך נראה אותו ויזלטיר ופלדמן אמר: "גבוה מאוד, רזה ובעצם דומה קצת לך," ומנהל החשבונות שבתוכי ציין לעצמו נקודות זכות למשורר על רקע דמיון פיזי מחמיא.

כעבור שנים מספר ואני אז בן זוגה של המשוררת מירי בן שמחון נפגשנו שוב, מאיר ואני, והפעם כשמאיר שלא בידיעתו עבר להתגורר בחדר השינה שלנו. אמהר להסביר את עצמי.

כמה שנים קודם לכן מירי השתתפה בסדנת כתיבה בירושלים, אותה הנחה מאיר. והיה אז ביניהם מה שקורה לעיתים קרובות בין מורה לתלמידה בוגרת.

זמן קצר אחרי שהכרתי את מירי היא החלה לפתח פסיכוזה שמאיר כיכב בה לצד זיגמונד פרויד, בוב דילן וד"ר רודי. בדמיונה דיבר אליה מאיר מתוך המנורה ושקעי החשמל. היא מצאה בשיריו רמזים צפונים לאהבתו המוכחשת אליה ולכוונותיו

הרומנטיות כלפיה. במשך שעות היא שכבה מצונפת על הספה וחייכה לעצמה חיוכים קטנים. מתישהו הופיעו תחושות רדיפה והיא הפכה להיות אלימה. פעם או פעמיים ניסתה לפרוץ לביתו. אלה היו שנים לא קלות עבורי מצד הקנאה במאיר, אשר הותירו בי יראה מסוימת ממנו, מלווה (מן הראוי להודות) גם בהסתייגויות מסוימות מאישיותו, שאותה כלל לא הכרתי.

מתישהו התחלנו לדבר, מאיר ואני, נדמה לי שזה היה בתולעת ספרים. בדרך הטבע וברוח הזמן הפכנו גם להיות חברי פייסבוק. והנה דווקא שם, בשדרת הרכילות הגדולה, במקום בו הדיבור נע בין שנאה תפלה לרגשנות זולה, דווקא שם למדתי להכיר קצת את מאיר, כי השירים ככל שהם פנימיים ועמוקים עשויים גם להיות מבוך מראות מרהיב המשמש מסתור לנפש העירומה, בעוד הפרוזה, הדיבור היומיומי בפייס, מגלה וחושף בהכרח ומטבע הדברים את האדם. גיליתי מאיר חכם ונדיב, מצחיק וארך רוח, ישר עד קנאות, סקרן ואבהי, מלא בהומור עצמי ורחוק מיבבנות ומקינה הסמוכות לשולחן העבודה של המשורר, גם הסופר.

אף פעם לא טיפחתי לי יחסי קרבה ותועלת עם אבות או אחים בכירים ממני בניסיונם במלאכת הכתיבה, אבל נדמה שמשוהו מזה התגבש בי בשנה האחרונה ביחסי למאיר, לכן חשתי התרגשות ושמחה כשהתבקשתי לכתוב דברים למאיר בהגיעו לגבורות.

אני מאחל למאיר עוד הרבה שנות חיים, בבריאות טובה וביצירה, ובמעמד זה (שאומנם נעדר ממנו נוטריון אבל הוא מפוקח על ידי עורך הדין פלדמן), אני גם מתחייב להזמין אותו לקפה ולעוגת הפרג החביבה על שנינו בקפה טורטה דלה נונה.